

Időutazás a Délmagyarországgal: 1951, Lenin és Sztálin szobra Szegeden (42. rész)

Gránitba vésték: Az ő vetésük érik a világon

Egymást követik a szürke-szomorú évek. A lapból szinte semmi érdemi információt nem lehet megtudni a világról vagy Szegedről, a politika, a munkaverseny és az ellenség elleni harc tölti be a hasábokat.

Illetve szólnak hírek valódi tényekről is, csak hát lényegüket illetően azok sem különböznek a politikai nyilatkozatoktól. Például az az információ, hogyan számol be a Pravda a szegedi Lenin-Sztálin-szobor avatásáról.

Sztálin a Sztálin sétányon

Január 14-én írja a DM: „A nagy szovjet nép is örömmel értesült arról, hogy Szeged dolgozó hálójuk és szeretetük jeléül szobrot emeltek nagy tanítómestereinknek, Lenin és Sztálin elvtársaknak. A Pravda december 31-i számában tudósítást közöl a leleplezési ünnepségről budapesti tudósítójának beszámolója alapján. A tudósítás szövegét eredetiben közöljük a cikk pedig – amelynek címe: A nagy hála jegyében – magyar fordításban a következőképpen hangzik:

Budapest 30 (A Pravda saját tudósítójától.) Tegnap Szeged városban lezajlott a Lenin-Sztálin-szobor ünnepélyes leleplezése. A szobrot Tápai Antal szegedi szobrász készítette bronzból és a város központjában, a Tiszaparton állították fel. A szobrász Lenin és Sztálin 1922-es gorkii történelmi találkozójának egyik pillanatát ábrázolja. Lenin és Sztálin szobrát gránitból készült talapzatra helyezték el, melyre a következő szavakat vésték: Az ő vetésük érik a világon.

A dolognak nem is az az érdekessége, hogy Sztálin szobrát a Sztálin sétányon (ma Stefánia) állították fel (szemben a mai sajtóházzal). Nem is az, hogy öt évig sem állt a helyén a mű, hanem ahogyan eltűnt. 1956 októberében, a forradalom napjára virradó éjszakán titokban levették talapzatáról a soktonnás emlékművet és eltüntették. Szegeden ezért sem dönthettek Sztálin-szobrot a

95 ÉV - 95 NAPBAN ELBESZÉLVE

Májusban lesz 95 éve, hogy megjelent lapunk, a Délmagyarország első száma. Az évforduló alkalmából egy kis múltbeli kalandozásra hívjuk olvasóinkat. 95 lapszámon át szemelvényeket közlünk a 95 évfolyam fontos és érdekes írásából. És bár az ilyen válogatások szükségképpen esetlegesek, bízunk benne, hogy olvasóink örömeiket lelik benne, és betekintést nyernek nemcsak az ország és Szeged közel egy évszázados történelmébe, hanem a Délmagyarország történetébe is.

forradalom oly rövidre szabott napjainban.

Munkaverseny: baj és jutalom

És ha már minden nap rengeteg írás szól a munkaversenyéről, mi sem tehetjük meg, hogy jelzőképpen ne idézzünk legalább háromból.

Október 3-án egy kudarcról számol be a DM „Miert nem teljesítik a Kenyérgyár dolgozói Rákosi elvtársnak tett fogadalmukat?” címmel. „A Kenyérgyár dolgozói is csatlakoztak felajánlásukkal a november 7-e tiszteletére indult versenyhez. Ők is írtak Rákosi elvtársnak levelet, melyben megfogadták, hogy a 73 kilós anyagnormájukat 71 kiló alá szorítják, az eddigi tüzelőanyag megtakarítást 2 százalékkal emelik és a kenyér minőségét 97 százalékról 99 százalékra javítják. A levél elküldése óta már eltelt jó két hét, de a vállalatvezetőség szomorúan tapasztalta a legutolsó kiértékelésnél, hogy bizony nem sok eredményt értek el a levél elküldése óta. A 2-es üzemenl például nemhogy javulás, hanem inkább visszaesés mutatkozik.”

December 21-én viszont kiderül a lapból: mindig lehet javítani. „A DÉM Cipőgyár dolgozói nem teljesítették Rákosi elvtársnak tett felajánlásukat, november 1-én 5 ezer pár cipőnek megfelelő le-

Apró Antal a Szegedi Ruhagyárban 1951-ben. Mellesleg évtizedeken át onnan öltözködött. Fotó: Liebmann Béla (A Móra Ferenc Múzeum Történelmi Osztályának jóvoltából)

maradása volt az üzemnek. December 21-e tiszteletére a lemaradás behozásával készültek a dolgozók, s ez sikerült is nekik.”

Ha a siker nem is boldogította igazán a gyárat, legalább bajuk nem lett tán a lemaradásból. Bár olykor jutalomról is szóltak a hírek. A DM november 23-i száma arról tudósít, hogy „a megyei tanács kéthetes üdüléssel jutalmazta meg Radity Milutin 8 holdas deszki délszláv

dolgozó parasztot a begyűjtésben elért kiemelkedő eredményeiért”. Ahogyan a lap írja: „A népi demokrácia külön elismerésben és jutalomban részesíti azokat az öntudatos dolgozó parasztokat, akik a begyűjtésben élen járnak. Ezek közé tartozik Radity Milutin deszki 8 holdas délszláv dolgozó paraszt, a Béke-tszcs tagja, aki 32 mázsa gabonát és 8 mázsa olajos magot adott be „C”-jegyre. A megyei tanács a terménybegyűjtés

kiértékelése után értesítette Radity Milutin, hogy a népi demokráciához való hűségét 2 hetes ingyenes üdüléssel jutalmazza meg.

– Én azt szeretném – mondotta Radity, ha jövőre mások is kapnának ilyen elismerő levelet és jutalmat, mint én, aki megértettem, hogy a Párt segített az eredményes munkáim, hiszen ha nem adott volna alkalmat megismerni a mélyszántás, a korai vetés és traktor-szántás előnyeit, ma is éppen olyan maradi módon gazdálkodnék, mint azelőtt, amikor alig termett annyi, hogy szerényen kihúzzuk vele a telet.”

Néhány valódi hír

A rengeteg olyan írás közepette, amelyeknek egyetlen dolguk, hogy szolgálják az aktuális politikát, olykor valódi hírek is akadnak. Hol jók, hol rosszak. Alighanem jó például, hogy a paprika-termelők egy részének végre biztosítják elemi jogukat. Ahogyan a március 24-i lap írja: „A Nép gazdasági Tanács rendelettel biztosította, hogy azok a paprika-termelők, akik a földművelésügyi minisztertermelőcsoportjába belépnek, az idejükből örömlénynek kikészíthessék azt a mennyiséget, amennyit akarnak.”

Az pedig rossz, hogy újra szigorítják az állatvágás feltételeit. Ahogyan a december 20-i lap írja: „Az élelmiszer miniszter rendeletet adott ki a feketevágások elleni küzdelemről. A rendelet értelmében feketevágásnak minősül az engedély nélküli állatvágás, továbbá az olyan állatvágás, melyhez a vágási engedélyt a beadási és szerződéses kötelezettség teljesítése előtt fondorlattal szerezték meg.”

Azt ma már csak kevesen tudják, akkor biz csak engedéllyel lehetett levágni a disznót és be kellett szolgáltatni a földmunkásoknak a disznót. Csak nagyon kevesen merték megkockáztatni, hogy éjjel, csöndben levágyják a disznót, és ezzel megspóroljanak mondjuk néhány kiló értéket zsirt.

(Folytatjuk)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZÁVAY ISTVÁN

Itt a tavasz - ideje gumiabroncsot cserélnünk!

A jármű és az út kapcsolatát, az erőátvitelt egyedül biztosító gumiabroncsok (az érintkezési felület nem nagyobb egy lábnyomnál!) állapota döntően befolyásolja a kormányzást, a fékezést és a gyorsítást, vagyis a balesetmegelőzés egyik legfontosabb eszközei. Ezért nem mindegy, milyen abroncsot használ autóján, mire bizza családja vagy mások (a többi közlekedő) biztonságát!

Ma már az autósok többsége tudja, hogy a zord hónapokban mennyivel biztonságosabb a közlekedés a téli időjárásra kifejlesztett abroncsokkal. Viszont, ha az átlaghőmérséklet +7 Celsius fok fölé emelkedik, célszerű nyári abroncsra váltani, hogy kíméljük a pénztárcánkat és komfortosabban közlekedjünk, hiszen a téli abroncsokkal jelentősen nő a fékút, a zajszint, valamint az abroncs kopása. Vagyis eljött a nyári abroncsok ideje!

Nézzük, a MARSO Kft. szakemberei mit tanácsolnak az autótulajdonosoknak: Ha az Ön autóján a téli és nyári abroncsok külön felni vannak, egyszerűbb és gyorsabb a váltás. Figyelni kell azonban a forgásirányra, a csavarok meghúzására, ellenőrizni kell a levegőnyomást (a nem megfelelő levegőnyomás rosszabb tapadást, nagyobb fékút, zajt és kopást eredményezhet). Mindemellett elengedhetetlen az abroncsok kiegyensúlyozása is, hiszen ez kímélheti az autót csapágyait, futóművét is, ráadásul a kormányozhatóságban is döntő szerepe van. Ezért ajánljuk, hogy mindenképpen keresse fel szakszervizünket. A négy felni-nyolc abroncs (téli-nyári) megoldás hátránya, hogy a sorozatos lefelészerelés miatt az abroncs könnyebben megsérülhet, élettartama lerövidülhet. A MARSO-nál egyébként igen kedvező áron vehetnek az autósok lemezfelnit, vagy nyárra könnyűfém-felnit, mellyel ezek a költségek és az átszerelések ideje is megspórolható.

Hogyan derül ki, hogy jó-e még a nyári abroncsunk?

Az előregedés látható jelei mellett a legfontosabb, hogy a hatósági előírások szerint a mintaárok-mélységnek a futófelület középső-háromnegyed részén mérve minimum 1,6 mm-nek kell lennie. Aki ennél kisebb csatornamélységű gumiabronccsal közlekedik, a hatóság szigorja mellett azzal is szá-

molhat, hogy az autó vezethetősége, a benne ülők biztonsága rohamosan romlik, s egy baleset esetén a biztosító megtagadhatja a kártérítést.

Hogyan válasszunk abroncsot nyárra?

A MARSO szerint a gumiabroncs egy speciális termék, műszaki paramétereit, képességeit pedig nem a multiáruházakban, hanem csak a szakszervezetekben ismerhetik meg a vásárlók. Napjainkban a mintázat és a méret mellett legalább ilyen fontosá vált a maximális sebességre, terhelhetőségre való odafigyelés, vagy - új abroncs, felni esetén - a kiváló méret meghatározása.

Mit ajánl a MARSO?

Először is az Ön autójához és pénztárcájához leginkább megfelelő abroncsokat kínálja, az ország legnagyobb árukészletéből. Továbbá a szezonban is akciós árakat, melyeket az ország nagyon sok településén a MARSO Partnereknél, a Pneus-Expert hálózat tagjainál ugyanúgy bárki igénybe vehet. Az abroncsbörze lehetőségét, amikor is minden hónap utolsó péntekén töredékáron vásárolhat abroncsot a Marsos telephelyen. A nyári-téli betárolás lehetőségét, szakszerű karbantartással, ápolással. Abroncselégedettségi garanciát: az ügyfél 15 napon belül visszahozhatja a cégnél vásárolt abroncsokat, mert azokkal nincs megelégedve. A MARSO szakemberei egy alkalommal, új abroncsokat kínálnak a régi helyet, s az ügyfélnek csak a különbözet árát kell kifizetnie. Minimális költséggel megvásárolható MARSO garanciát, mely az általános garancián túli hibákra, sérülésekre is biztonságot nyújt. 0% THM - hitel lehetőségét: a MARSO azt akarta elérni, hogy ne múlthasson azon emberek, családok biztonsága, hogy nincs egy összegben annyi készpénzük, melyből egy új garnitúra abroncs megvásárolható. Nekik lett kidolgozva a 0% THM-mel igénybe vehető hitel, melyhez csak 20% kezdő befizetésre van szükség és 6-8 hónapos futamidőre igényelhető.

Kell ennél több?

Gumiabroncsban a leg...

Marso Kft - Szeged, Dorozsmai u. 14.

Hódmezővásárhely, Jókai u. 17.

Tel.: (62) 464-306

Tel.: (62) 242-820

cora

Az árak 2005. március 24-26 között, a készlet erejéig érvényesek.

ÜNNEPI ZÖLDSÉG ÉS HÚSVÁSÁR

399 Ft/kg

Tv paprika

Sertés comb
729 Ft/kg

Sertés karaj
849 Ft/kg

398 Ft/kg
3 kg felett

Csirkecomb

Kígyóuborka
99 Ft/db

569 Ft/kg

Sertés darálthús

Sertés lapocka
719 Ft/kg

Sertés tarja
699 Ft/kg

Csirkemell filé
899 /kg
(2 kg felett)

Áruházunk március 27-én és 28-án zárva tart. Kellemes Ünnepeket kívánunk.

A Belvárostól 12 percre

Egy mosollyal több